

İslam dünyasının geleceği var mı? (I)

1991 yılında sona eren Soğuk Savaş'ın ardından ABD ve küçük ortağı Avrupa'nın başını çektiği Anglo-Sakson eksenli hâkimiyet iddiası ve ona karşı gibi görünen Asya eksenli Rus-Çin meydan okuması son 15 yıldır uluslararası planda diğer dünya milletleri açısından çok daha baskıcı bir dönemi başlatmıştır. Dünyanın değişik bölgelerinde bu baskılara karşı oluşan siyasal ve toplumsal direnç noktaları, çare olarak Asya eksenine iş birliğini görmüş ama bu küresel çekişmede yine de ezilmekten kurtulamamıştır.

Batılıların taktiği oldukça açıktır: Kendi çıkarlarını gerçekleştirmek için baskılarında başarılı olamadıkları noktada, "demokrasi" ve "terör" kavramlarının bol bol kullanıldığı siyasal ve fikrî kargaşa ortamında tozu dumana katmak. Adına "küreselleşme" dedikleri yeni hâkimiyet düzeninde güçlü direnç noktalarını terörle mücadele adı altında ezip geçmişlerdir.

Küreselleşme ve onun meyvelerini paylaşma konusunda hemfikir olmakla birlikte, bunun paylaşım oranları konusunda anlaşmazlığı çok açık olan Batılı güçler, BM Güvenlik Konseyi'nde siyasal, G-8 platformunda da ekonomik sorunlarını, NATO çatısı altında da güvenlik ve askerî konuları kendi aralarında çözmeye çalışmışlardır. Son 20 yıldır her üç platform da dünyanın kalanını kontrol altında tutan bir avuç zengin Batılı ülkenin Truva Atı olma rolünü oynamaya evrilmiştir.

Hegemonlar arasındaki sıkıntılar bu resmî platformlarda çözülemediği durumlarda; Sudan, Afganistan, Irak, Suriye gibi bölgelerde hesaplaşma politikaları yerel güçlerin devrede olduğu bir şekilde yürütülmüştür. Küresel politikalar konusunda Batılı ülkelerin birbirleriyle çatışmasından bir kurtuluş veya çıkar ummak gibi bir açmaza girmiş olan Müslümanlar da hep kaybeden oldukları yeni bir döneme girmiştir.

Özellikle "terör" kavramı bugün Batılıların İslam ülkelerine yönelik baskıda en önemli argümanlardan biridir. Söz konusu kavram çerçevesinde oluşturulan yeni uluslararası düzen, İslam dünyasını sanık sandalyesine oturtmayı başarmış ve sürekli savunmacı bir pozisyonda bırakmıştır. Emperyalist şiddetin en büyük mağduru olduğu halde bugün İslam dünyası, şiddeti üreten merkez olarak lanse edilmekte ve sindirilmektedir.

Diğer tarafta ise İslam dünyası, siyasal parçalanmışlığın yanı sıra, ekonomik sömürünün ve sosyal krizlerin de içinde bulunmaktadır. Arap Baharı denilen sürecin neredeyse tamamen tersine döndüğü ve kazanımlarının büyük bir felaketle elden geçirildiği bu dönem, İslam adına yükselen tüm seslerin kısılmasıyla sonuçlanmaktadır.

Oysa 1991 yılından sonraki dönemde Sovyetlerin ortadan kalkması ile daha serbest bir siyasal atmosfer beklentisi, geçen 20 yılın ardından, daha büyük bir Batı baskısına dönüşmüş ve bu baskılar 11 Eylül 2001'deki olaylardan sonra katlanarak artmıştır.

Bu tarihten itibaren İslam dünyası tam bir sinmişlik psikozuna sokulmak istenmektedir. Yaşanan bütün işgal, katliam, saldırı ve hukuksuz uygulamalara karşın sesi soluğu kesilen İslam dünyası yanlış anlaşılma endişesiyle "direniş" seçeneğini gündeme getirmekten korkar hale gelmiştir. "Terörü destek" suçlamasıyla damgalanmaktan çekinen birçok hareket, söylem ve yöntem karmaşasına düşmüştür.

Bu tespitler ardından, gelecek yazımızda, İslam dünyasının potansiyelleri ve kendisine kurulan düzeni bozma becerisine sahip olup olmadığını tartışacağız.